

Odůvodnění usnesení vlády ze dne 5. března 2021 č. 248

Aktuální epidemiologická situace je nepříznivá a riziko dalšího šíření nemoci COVID-19 je velmi vysoké.

Včerejšího hodnota 14 554 (4. 3. 2021) je v podstatě totožná jako hodnota v minulém týdnu (14 582; 25. 2. 2021), což ukazuje, že současné tempo růstu počtu případů během posledních dnů nevykazuje eskalační trendy jako v minulém týdnu, kdy byl mezitýdenní nárůst mezi 25 až 30%, aktuálně jsou současné hodnoty v mezitýdenním srovnání o 10% vyšší. Což by mohlo signalizovat pomalé a velmi pozvolné zpomalování růstu a celkové dynamiky, tuto hypotézu však potvrdí vývoj v dalších dnech.

I přes tuto situaci, kdy se počty případy již tak výrazně ve srovnání s minulými týdny nenarůstají, tak je tento stav hodnocen vysoce rizikový, jelikož se pohybujeme ve velmi vysokých počtech případů onemocnění COVID-19, zejména s ohledem na počet případů u seniorní kategorie (65+).

Hodnota sedmidenního průměru se stále drží nad hranici 12 000, aktuálně je na hodnotě 12 290 případů, takto vysokou hodnotu jsme zaznamenali naposled 11. ledna 2021 (12 162) a ukazuje to na stále velmi vysoké riziko. Vysoké denní počty sledujeme i nadále v nejvíce zasažených regionech, a tak výrazné záchyty nových případů COVID-19 jsou opět hlášeny z Plzeňského (1 167), Ústeckého (1 293), Královehradeckého kraje (808) a Pardubického (870) a platí stále velmi vysoké riziko v těchto krajích. Více než 1 000 případů bylo hlášeno v kraji Jihomoravském (1 148), Moravskoslezském (1 024) a Jihočeském (1 012). Ještě výraznější počet nových případů, a to více než 1 750 případů bylo hlášeno v hlavním městě Praha (1 833) a nad hranici 2 500 případů je včerejší počet nových případů zaznamenaných ve Středočeském kraji (2 599), což jsou velmi vysoké hodnoty ukazující na trvalý velmi vysoké riziko v těchto částech ČR. V ostatních krajích se včerejší hodnoty pohybovaly v rozmezí od 350 do 800 případů. Nad 500 případů bylo hlášeno v kraji Libereckém (785), Olomouckém (649) a v kraji Vysočina (628), pod touto hranicí zůstal kraj Zlínský (377) a kraj Karlovarský (344). Současné hodnoty stále představují aktuální velmi vysoké riziko dalšího šíření ve všech krajích a celková situace je hodnocena jako nepříznivá pro celé území ČR, přesto, že v některých krajích (Vysočina, Zlín) se pohybujeme v nižších hodnotách ve srovnání s ostatními kraji (rozmezí 350 až 450 případů denně v průměru), avšak i zde pozorujeme také vyšší denní přírůstky.

Situace v jednotlivých krajích, je stále poměrně různorodá, v severovýchodní, severní a západní části Čech se pohybujeme ve velmi vysokých, nadprůměrných hodnotách, počty však začínají narůstat i v ostatních krajích. V severovýchodní a západní části Čech se pohybujeme v rozmezí od 750 do 1 250 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní, kdežto v části moravské, slezské a na Vysočině v rozmezí od 400 do 625 případů v témže parametru, tedy stále pod republikovým průměrem, přesto však i v těchto regionech zaznamenáváme v poslední době zvýšený nárůst.

Situace je hodnocena jako vysoce riziková v kraji Královehradeckém, Karlovarském, Plzeňském, v poslední době také Libereckém, Pardubickém a Středočeském. Tyto kraje patří co do počtu případů v přepočtu na 100 tisíc obyvatel k nejvíce postiženým. Týdenní incidence, tj. počet případů na 100 tisíc obyvatel v daném týdnu se pohybuje v těchto zmíněných krajích okolo hodnoty 1 000, což je výrazně nad průměrem ČR a která značí pomyslnou hranici velmi vysokého rizika.

Při pohledu na aktuální vývoj v nejvíce zasažených krajích, pozorujeme v Karlovarském pozorujeme značně kolísavou situaci, počty zachycených nových případů během posledních 7 dnů jsou poměrně nižší v mezitýdenním srovnání, rozdíl je zhruba 25% a počet případů za 7 dní v přepočtu na 100 tisíc obyvatel se po dlouho době dostal pod hranici 1000 případů, avšak stále i před toto mírné pozitivu ve vývoji stále pozorujeme výrazné záchyty v okrese Karlovy Vary a Sokolov, kde je denní průměr okolo 150 případů, naopak v okrese Cheb sledujeme i nadále poměrný pokles, aktuální hodnoty 7 denní incidence jsou téměř poloviční ve srovnání v okrese Karlovy vary a v okrese Sokolov, denní průměr v posledních 7 dnech je pod 70 případů v okrese Cheb. V Královehradeckém kraji také sledujeme v posledním týdnu

stagnaci až mírný pokles, aktuálně jsou hodnoty v mezitýdenním srovnání o 5 až 10 % nižší, situace se zlepšila v okrese Trutnov, což nám ukazuje nejlépe 7 denní incidence, která poklesla pod hranici 700 případů na 100 tisíc obyvatel (683), bohužel však sledujeme stále vysoké hodnoty v ostatních okresech Královéhradeckého kraje, které se pohybují v témže parametru okolo hodnoty 1 000 případů na 100 tisíc obyvatel ze 7 dní (Náchod, Rychnov, Hradec Králové, Jičín). Zpomalení růstu pozorujeme taktéž v Plzeňském kraji, v mezitýdenním srovnání jsou hodnoty zhruba o 1 % vyšší aktuálně, což i přes výrazné zpomalení tempa indikuje stále velmi nepříznivou situaci a velmi vysoké riziko, jelikož se jedná o výrazné denní počty, v průměru překračující 1 000 případů denně. Zvýšený výskyt je pozorován ve všech okresech kraje, vyčnívají i nadále okresy Tachov a Plzeň – Sever, které patří v přepočtu případů na 100 tisíc obyvatel k nejvíce zasaženým okresům. 7denní počty případů na 100 tisíc obyvatel v celém kraji dosahují hodnoty 1 250 případů. Z celkového pohledu je situace aktuálně vysoce nepříznivá v celém pásmu severovýchodní a severních Čech, jelikož kromě Královéhradeckého kraje je vysoký počet případů hlášen i v kraji Pardubickém a kraji Libereckém, v mezitýdenní srovnání je v Pardubickém kraji pozorován 2% nárůst a v Libereckém pak 10 % nárůst, což se projevuje i ve sledovaném parametru 7 denní incidence, kdy jak v Pardubickém, tak v Libereckém byla meta 1 000 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní, označována za vysoce rizikovou hodnotu již překonána. Pro tyto kraje tak také platí velmi vysoké riziko. Co do počtu případů však nezůstává pozadu ani kraj Ústecký, jelikož průměrný denní přírůstek v tomto kraji je více než 1 000 případů (1 027), což je jedna z nejvyšších hodnot ve srovnání s ostatními kraji.

Ve srovnání s přechozím obdobím kontinuálně narůstá počet případů v Praze, a to zhruba o 10 až 15 % za týden, ve Středočeském kraji také o 10 až 15 %, přičemž lze předpokládat vliv vyšší pracovní migrace na vývoj epidemiologické situace v těchto krajích. Ve Středočeském kraji hodnotíme současné riziko jako velmi vysoké, denní průměr je vyšší než 2 000 případů (2 086), a vysoké riziko je indikováno zejména průměrným denním počtem případů ve věkové kategorii 65+ (253 případů).

Průměrné denní počty rostou i v dalších krajích, a to v rozmezí od 10 do 30 %. Nejvýrazněji aktuálně v kraji Jihočeském, kde pozorujeme zhruba 30% mezitýdenní nárůst.

V průměru přes 1 000 případů je hlášeno denně v kraji Jihomoravském, kde počty také i nadále narůstají, i když už také ne v tak vysokém tempu jako v předchozím týdnu (+15 %), mezi 750 až 1000 případy pak je hlášeno denně v průměru v kraji Moravskoslezském, Pardubickém a Ústeckém. Více než 500 případů denně v průměru je hlášeno v kraji Jihočeském (713), Libereckém (678) a Olomouckém (562).

Vysoké riziko indikuje počet případů ve zranitelných/seniorních skupinách obyvatel (65+), u kterých pozorujeme vyšší podíl z celkových denních počtů v rozmezí 14 až 15 %, v absolutních počtech činí 1 700 až 1 800 případů denně (1 755; průměrná hodnota za 7 dní), což představuje vysoce rizikovou hodnotu, neboť se jedná velmi často o osoby, které trpí více chronickými onemocněními zároveň. Zvyšuje se tak pravděpodobnost hospitalizace těchto osob v následujícím období a těžší průběh jejich onemocnění (30–35%). Nejvíce případů v této věkové kategorii je hlášeno z kraje Středočeského (253), Plzeňského (153), Královéhradeckého (124), Jihomoravského (142), Ústeckého (151), Moravskoslezského (135), Pardubického (109) a z hlavního města Prahy (208). Vysoce rizikový je i nadále počet v Karlovarském kraji, i když zde také sledujeme klesající trend (72).

Při pohledu na aktuální dynamiku šíření a prediktivní scénáře vývoje nelze pro nejbližší dny a až týdny očekávat výraznější zlepšení situace, tj. nižší tisíce, jelikož onemocnění stále výrazně prostupuje populací (komunitní šíření), naopak s vysokou pravděpodobností očekáváme i další nárůst.

Věková struktura případů je nadále v podstatě totožná, z větší části jsou případy zaznamenávány u mladší a střední generace. Podíl počtu případů ve věkové skupině 6 až 15 let, je stále aktuálně okolo 9 až 10 % z celku, v absolutních číslech se jedná o víc než 1 200 případů denně v průměru posledního týdne.

Podle očekávání se počty celkových hospitalizací v návaznosti na současný negativní vývoj stále pohybují na vysoce rizikových hodnotách a mají celkově narůstající trend a rovněž počty nových příjmů jsou velmi vysoké. Za předchozí den (4. 3.) bylo přijato k hospitalizaci 600 nových pacientů, což je hodnota stále velmi výrazná, ale bohužel odpovídající současnému stavu a vývoji. Celkové počty hospitalizovaných kolísají okolo nejvyšší hodnoty tohoto týdne a stále se pohybují nad hranicí 8 000, aktuálně je v nemocnicích hospitalizováno 8 153 pacientů. Vzhledem k vysokému počtu nově nakažených potenciálně zranitelných skupin osob je pro tento týden až následujících 10 dní opět predikován vysoký počet denních příjmů, v pracovních dnech průměrně větší než 550 až 600 příjmů. I nadále pozorujeme rozdíly mezi kraji, které odrážejí aktuální vývoj epidemiologické situace v těchto krajích, výrazně zatíženy jsou kraje Karlovarský, Královehradecký, Plzeňský, Ústecký a v posledním týdnu také i kraje Jihočeský, Pardubický, Liberecký a Středočeský, nárůsty počtu hospitalizací a zvyšující se zátěž nemocniční a intenzivní péče, ale prakticky nárůst počtu hospitalizací sledujeme i v ostatních krajích, nově i v moravských (OLC, JMK)

Počty hospitalizací pacientů vyžadujících intenzivní péči, které jsou vysoce důležité, jelikož odráží aktuální dopad epidemie a dokumentují aktuální míru rizika, se pohybují nad hodnotou 1 600, aktuálně je na JIP hospitalizováno 1 610 pacientů, což představuje velmi významnou zátěž a situace je tak i nadále kritická, obdobné je to i s počty pacientů vyžadujících vysoce intenzivní péči (UPV + ECMO: 799 + 18 pacientů), jenž se stále pohybuje ve velmi vysokých hodnotách. Vývoj epidemiologické situace ukazuje na vysokou míru rizika a vysokou až kritickou zátěž nemocnic, v některých krajích, především pak v oblasti poskytování intenzivní péče. Aktuální počet pacientů na JIP potvrzuje vysokou míru rizika, což dokládá i podíl osob v těžkém stavu z celkového počtu hospitalizovaných, který aktuálně překročil 21 %.

Vzhledem k aktuálnímu vývoji v seniorní skupině obyvatel, ve které jsou zaznamenávány vyšší denní příjmy k hospitalizaci, očekáváme i v následných dnech nového týdne pokračující nárůst celkového počtu hospitalizací a počtu hospitalizací na JIP.

Z celkového pohledu je zátěž nemocnic stále velmi vysoká, zejména v menších krajích, kde nejsou tak velké kapacity lůžkové a intenzivní péče (Karlovarský kraj), aktuálně je nejvíce postižen severovýchod, sever a západ Čech, kde jsou současné kapacity výrazně omezeny či takřka vyčerpány a z tohoto důvodu jsou následně realizovány překlady a mezikrajské transporty pacientů. Mimo zmíněné oblasti je situace nepříznivá i v dalších krajích a regionech, v návaznosti na celkovou nepříznivou epidemiologickou situaci a současný vývoj.

Vysoce rizikový stav sledujeme i nadále v Karlovarském kraji, kde se jak počty celkových hospitalizací, tak počty hospitalizací na JIP pohybují na velmi vysokých, kritických hodnotách, kapacity jsou prakticky vyčerpány. Obdobně je tomu i v Královehradeckém kraji, kde současné počty pacientů v celkových hospitalizacích a JIP jsou stále velmi vysoké, zátěž je tak stále výrazná a kapacity jsou taktéž výrazněji stále omezeny. K výraznému tlaku na kapacity lůžkové péče dochází také v kraji Plzeňském, kde je taktéž velmi vysoký počet celkových hospitalizací, které jsou nejvyšší od počátku epidemie, obdobně je tomu i na JIP. Vysoké počty hospitalizací sledujeme taktéž v Praze a ve Středočeském kraji a Ústeckém, a to zejména na JIP, kde se počty pohybují na nejvyšších hodnotách od počátku epidemie. V HMP je aktuálně léčeno na JIP přes 290 pacientů, v kraji Středočeském více než 140 pacientů a v kraji Ústeckém 130 pacientů je na JIP aktuálně, zejména v kraji Ústeckém to již znamená zvýšený tlak na kapacity intenzivní péče.

Vyšší počty pacientů pozorujeme také v Jihomoravském kraji, kde je v současné době hospitalizováno přes 900 pacientů a na JIP 180 pacientů. Vyšší počty pacientů na JIP jsou hlášeny i z dalších krajů jako je kraj Moravskoslezský (133) a Liberecký (103), počet na JIP také narůstá i v Jihočeském (89) a Olomouckém kraji (85).

Situace v oblasti nemocniční péče je i nadále vysoce nepříznivá až kritická vzhledem nejen k narůstajícímu počtu celkových hospitalizací, ale zejména k počtu pacientů v těžkém stavu vyžadujícím vysoce intenzivní péči. Dochází tak výraznému tlaku na kapacity lůžkové a intenzivní péče nejen z aktuálních nedostatků volných lůžek, ale také odborného personálu

pro tuto vysoce specializovanou péči. Současné počty ve spojení s aktuální nepříznivou situací tak ukazují na vysoce rizikovou aktuální situaci a nemocnice tak aktuálně čelí enormní zátěži.

Vysoce důležitá je tak ochrana rizikových a zranitelných skupin obyvatel z důvodů snížení zátěže hospitalizací, jelikož v zimních měsících jsou objektivně očekávány vyšší počty celkových hospitalizací i z jiných příčin, jelikož probíhá sezona respiračních nákaz a také sezona kdy je hlášen vyšší počet úrazových traumat.

Vzhledem k těmto skutečnostem se umožní hejtmanům krajů a primátorovi hlavního města Prahy nařídit pracovní povinnost určeným žákům a studentům zdravotnických oborů, kterou budou vykonávat u poskytovatelů zdravotních služeb, kteří poskytují akutní lůžkovou péči pacientům s onemocněním COVID-19.